

Wilhelm Buntz

KUŘÁK BIBLE

Drsný životní příběh bývalého mukla

1

ĎÁBEL

Bruchsal, 1984

Víko se s rachotem zaklaplo – dřevo na dřevo. Stalo se. Nevratně. Dopis, co jsem právě vhodil dovnitř, se snášel na dno poštovní schránky celou věčnost. A když pak s tlumeným zašustěním dopadl, teď už bez nejmenší šance ho ještě zachytit, bylo mi jasné: Právě jsem udělal největší chybu svého života.

Ta schránka totiž stála – stejně jako já – přímo uprostřed nápravného zařízení Bruchsal, za vysokými zdmi a přísně střeženými branami. Jakmile ji vyberou, bude můj dopis mířit na státní zastupitelství. Po čtrnácti letech v lochu bylo propuštění na dosah – a přece jsem státnímu zástupci pečlivým rukopisem právě vylíčil, proč bych měl vlastně sedět ještě dalších dvacet: „Jistě si na mě vzpomínáte,“ začal jsem a byl si jistý, že nezapomněl. Dopustil jsem se 148 trestných činů. Nekonečný proces. U sta jsem byl nakonec pro nedostatek důkazů zproštěn viny. „Ale musím přiznat: I u těch sta jsem vinen ve smyslu obžaloby,“ psal jsem. Ta slova mi zněla v hlavě. Bylo mi nanic.

Ale udělat jsem to musel. Můj nový život to ode mě vyžadoval. Poprvé ve svém dosud bídném životě jsem chtěl být opravdu poctivý. Procházet tím mi nahánělo hrůzu a zároveň přinášelo úlevu. To jsem však

měl pocítit až šest týdnů nato. Dny čekání byly horská dráha mezi odhodláním a zoufalstvím.

Jmenuji se Wilhelm Buntz. Vítejte v mém životě!

Spáchal jsem spoustu zla, leccaké hlouposti, mraky ztřeštěností a v pozdějších letech snad i něco dobrého. Především ale něco v mém životě vykonal někdo jiný: Bůh.

Kdo mě dnes potká, pozná ještě tak podle tetování, že jsem nebyl vždy ten milý chlapík odvedle: Mám jich 148, za každý trestný čin jedno. Tahle změna však není moje zásluha. Co mě tak radikálně proměnilo, byla láska Boží: Z dvojnásobného vraha s příšerným dětstvím a kariérou nefalšovaného gaunera se ze mě stal někdo, kdo neublíží ani mouše.

Dopis státnímu zástupci byl prvním riskantním důsledkem mé proměny. Ještě krátce předtím na samotce jsem totiž Bibli – slovo tohoto Boha – stránku po stránce spotřebovával na cigaretový papír. Na samotku se člověk dostane, když coby trestanec poruší vězeňská pravidla, například se popere se spoluvězni, chytnou ho, jak dealuje, nebo hodí po bachaři jídlem. To všechno, a ještě mnohem víc jsem dělal zas a znova.

Na takové samotce je postel, stůl, židle, záchod – a nekonečná osamělost. Žádná vycházka na dvůr, žádný kontakt s ostatními vězni, žádná práce, nic, co by přineslo jakékoli rozptýlení. Bohapustá nuda. Jediná

věc, co si tam člověk smí s sebou vzít, je Bible. Ještěže má tak tenké stránky. Znamenitě se hodí k tomu, aby z nich člověk ukroutil cigaretový papír a v něm pak vychutnával tabák, co propašoval v ponožkách.

Na samotce jsem byl často – velmi často. A stejné množství času jsem trávil se slovem Božím – i když, pravda, poněkud nekonvenčně. Když se pak můj život změnil – jak, k tomu se ještě dostaneme –, chtěl jsem slovo tohoto Boha uposlechnout tak věrně, že jsem svou vinu, pro kterou neexistovaly důkazy, přiznal státnímu zástupci. Ten dopis jsem poslat musel. A přesto jsem si připadal jako ten nejhoupější vězeň všech dob.

Abyste dobře pochopili, jak jsem se do situace před schránkou v nápravném zařízení Bruchsal vůbec dostal, musím se trochu vrátit v čase. Nejlepší bude, když se vydáme na úplný začátek. Hned z kraje svého života jsem totiž dostal do vínku neradostné vyhlídky.

Ulm, 1954

Když se má matka dozvěděla, že je těhotná, řekla ryzí švábštinou mému otci: „To děcko néhchi.“ Dosud přivedla na svět už dvě děvčata a rozhodla se, že se o mě po mém narození zkrátka nebude starat: Nebude mě krmit, přebalovat ani utěšovat. A to také splnila. Od okamžiku, kdy jsme se z ulmské nemocnice Bethesda vrátili zpět do našeho malého třípokojového bytu ve Wieblingenu, mě matka uložila do postýlky a dál mě už neuznala za hodna pohledu.

Můj otec musel čtrnáct hodin denně pracovat ve strojírenském podniku Magirus-Deutz. Jezdil tam brzy ráno na kole deset kilometrů a pozdě večer se zase vracel zpátky. V tu ránu usnul a příštího dne se hned nanovo hnal opět do práce. Nikdy tak doopravdy nezjistil, jak se mi vede. Většinu času jsem přes den osaměle ležel v postýlce v malém pokojíku, o který jsem se dělil s oběma sestrami. Protože jsem pro svou matku neexistoval, starala se o mě moje nejstarší sestra Sabine – samozřejmě v rámci možností, jaké zvládnou čtyřleté děti. Odkoukala, co matka dělala s roční Claudií, a prováděla totéž se mnou. Byl jsem pro ni určitě skvělá panenka, se kterou si směla hrát na maminku. Akorát že jsem byl živý a měl ve skutečnosti jiné potřeby. Matka mě nekojila, takže mě

Sabine krmila něčím, co by miminka nejspíš dostávat neměla. Mazala mě čímsi, co dětské pleti neprospívá. Viděla sice, jak matka přebaluje malou Claudii, ale žádné plenky od ní pro mě nedostávala, a tak mě přebalovala do novinového papíru. Řval jsem, jako by mě na nože brali – skoro nepřetržitě.

Po pár týdnech už moje matka řev nevydržela, popadla mě a šla na pole nedaleko. Tam mě bez rozpaků odložila na kraji cesty, nechala mě řvát a vzdálila se. Dnes už nevím, zda bylo venku teplo, nebo zima, zda jsem měl něco na sobě, nebo jsem byl nahý. Už se to ani nedá dohledat. Moje tehdy čtyřletá sestra si na to samozřejmě nevzpomíná a ani můj otec už to přesně nevěděl, když jsem s ním o tom mnoho, mnoho let poté hovořil.

Každopádně jsem teď ležel na kraji pole a mohl si hlasivky ukřičet. Paní Hornungová, naše sousedka, byla s dětmi a psem na procházce, když zaslechla dětský křik a našla tam ten nebohý uzlíček. Jak dlouho jsem tam ležel, nikdo neví, možná to bylo pár minut, možná také několik hodin. Paní Hornungová samozřejmě ihned věděla, kdo jsem, vzala mě k sobě domů a zavolala policii. Odvezli mě do nemocnice Bethesda.

Tamější sestry musela popadnout hrůza. Byl jsem úplně podvyživený, břicho celé nafouknuté. Jistě kvůli nesprávné výživě, kterou jsem dostával od své

sestry. Ta za to samozřejmě vůbec nemohla, jen mi chtěla nějak pomoci. Celé tělo jsem měl poseté vyrážkou – zřejmě od nějakých mastí, kterými mě potírala. Možná že mě i pilně pudrovala moukou. Byl jsem tak nemocný, že jsem se na tamní klinice musel léčit víc než půl roku.

Z nemocnice zavolali mému otci do práce. Když mě uviděl a vyslechl si, co se přihodilo, jel rozzuřený domů a vyhodil mou matku z bytu. Krátce nato požádal o rozvod. Byl to docela tvrdý chlap a veliký surovec. Kdyby se ještě jednou vrátila domů, zřejmě by ji zabil.

Zvenčí viděno byl pro mě čas v nemocnici požehláním. Tělesně jsem byl hýčkán, správně vyživován a ošetřován. O mé fyzické potřeby bylo postaráno. Ale to, co miminko rovněž naléhavě potřebuje, totiž blízkost, lásku a něhu, jsem nedostával. Sestry a lékaři se sice za mnou pravidelně stavovali, ale jak už to tehdy chodilo: Stačilo, že jsem byl čistý a sytý. Na víc neměl nikdo kapacitu. Otec mě mohl navštěvovat jen tu a tam – koneckonců musel teď vedle vyčerpávající práce ještě obstarat i dvě děti doma. Přes den na sestry dávala pozor pomocnice z úřadu na ochranu dětí, ale v noci se musel postarat sám.

Jednou otci z nemocnice zavolali, aby se laskavě dostavil, že si musí něco prohlédnout. Otec vešel

do pokoje, kde stála má postýlka, a upřímně se zhrozil. Ležel jsem na matraci, zíral vzhůru a po obličejích mi tekla krev. V první chvíli si otec myslel, že tu byla matka a zase mi ublížila. Ale pak ho sestra vyzvala, aby počkal a díval se. Za chvíli jsem se otočil, sevřel ručičkami mřížku postýlky a začal jsem mlátit hlavou o dřevo – znovu a znovu. Původně bílá mřížka byla na tom místě potřísněná krví. Asi jsem chtěl něco cítit – cokoli, když už mě nikdo nebral do náručí a nemazlil se se mnou. Dnes by se asi mé chování klasifikovalo jako hospitalismus¹ a každý by to vzhledem k daným okolnostem pochopil (a pak mi odpovídajícím způsobem pomohl).

Tehdy se ale lékaři otce jen zeptali: „Máte ještě nějaké děti, pane Buntzi? Bylo by totiž lepší, abyste už další neměl. Tohle dítě vám dá pořádně zabrat – nedá vám celý život vydechnout. Je mentálně postižené, nikdy se nenaučí smát a vy s ním budete mít celý život problémy.“ S tím posledním měli (téměř) pravdu, s ostatními diagnózami bohudíky ne.

Poté, co jsme se spolu po desítkách let usmířili a dokázali o některých věcech z minulosti hovořit jakžtakž otevřeně, mi jednou otec řekl: „Helme,

¹ Syndrom, který vzniká při delším pobytu v nemocnici; rozvíjí se zejména u dětí vlivem ztráty citových vazeb a nedostatku podnětů (*pozn. překl.*).

kdybych tehdy věděl, co se s tebou všechno bude dít a na jakou cestu se vydáš, věřím, že bych ti byl zakroutil krkem.“ Z jednoho zvláštního důvodu tu větu nemám otci za zlé – dokonce mu rozumím: Byl především upřímný, a že toho byl občas vůči mně schopen, mě dojíká dodnes.

OBSAH

1	Ďábel	7
2	Útěk	31
3	Šance.....	77
4	Vina	125
5	Vykoupení.....	143
6	Smíření.....	187
7	Pokušení.....	213
8	Důvěra	231
9	Otec	243
	Epilog	257